

Rundskriv

Fylkesmennene

Nr.	Vår ref	Dato
V-002/19B	18/6542-2	24. januar 2019

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

Dette rundskrivet kommer istedenfor rundskriv V-1B/2017 og gjelder inntil annet blir bestemt.

Tilskuddsordningene for tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke har hjemmel i henholdsvis [lov 13. juni 1969 nr. 25 om trdomssamfunn og ymist anna](#) (trossamfunnsloven) og [lov 12. juni 1981 nr. 64 om tilskott til livssynssamfunn](#) (livssynssamfunnsloven). Tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke kan kreve et årlig tilskudd fra staten og fra kommuner hvor det bor medlemmer av samfunnet. Tilskuddet skal være av en slik størrelse at det per medlem om lag tilsvare statens og kommunens budsjetterte utgifter til Den norske kirke per medlem.

Tros- og livssynssamfunnene skal sende eller levere tilskuddskravet til Fylkesmannen i fylket der det er hjemmehørende eller har sitt hovedsete.

1. Fast kravfrist

Fristen for å kreve tilskudd er **1. mars** og kan ikke fravikes. (Faller 1. mars på en lørdag, søndag eller annen helligdag, forskyves fristen til første påfølgende hverdag.) Kravet må senest være postlagt eller levert til Fylkesmannen den dagen fristen løper ut. Rekommandert postsending anbefales for tros- og livssynssamfunn som sender kravet i posten.

Tros- og livssynssamfunnene har et selvstendig ansvar for å kreve tilskudd innen fristen. På grunn av den samlede kontrollen av tros- og livssynssamfunnenes medlemslister og de etterfølgende tilskuddsutbetalingene er kravfristen ufravikelig.

Fylkesmannen skal avvise kravet dersom tros- eller livssynssamfunnet ikke har overholdt fristen. Avvises kravet om statstilskudd, vil samfunnet heller ikke være berettiget til kommunalt tilskudd.

2. Årlig sats for beregning av statstilskudd til tros- og livssynssamfunn

Den årlige satsen for beregning av statstilskudd kunngjøres på Kulturdepartementets nettsider og i et eget rundskriv til fylkesmennene, vanligvis innen utgangen av april. På departementets nettsider legges det også ut en nærmere redegjørelse for satsfastsettingen.

3. Krav om statlig og kommunalt tilskudd

Tros- og livssynssamfunnene skal bruke vedlagte kravskjema og legge ved en digitalt lesbar liste med fødselsnummer for alle medlemmer det kreves tilskudd for, på CD eller minnepinne. (Kravskjemaet er også tilgjengelig på Kulturdepartementets nettsider.) Departementet anbefaler å bruke en minnepinne.

3.1 Organisasjonsnummer og bankkontonummer

Tros- og livssynssamfunn må ha organisasjonsnummer fra Enhetsregisteret for å kunne kreve tilskudd. Nærmere informasjon kan fås fra Brønnøysundregistrene, tlf. 75 00 75 00, <https://www.brreg.no/>.

Tros- og livssynssamfunnene må selv påse at det blir oppgitt korrekt kontonummer for utbetaling av tilskudd. Kontonummer og postadresse skal oppgis i kravskjemaet hvert år.

3.2 Listen med medlemmenes fødselsnummer

Medlemslisten skal kun inneholde fødselsnummer for de personene som tilhørte tros- eller livssynssamfunnet per 1. januar i tilskuddsåret, det vil si året kravet fremmes i.

Det vil bare bli utbetalt tilskudd for medlemmer som samfunnet har oppgitt et gyldig fødselsnummer for. Et gyldig fødselsnummer er påkrevd for å kontrollere at lovens vilkår for tilskuddstellende medlemskap i tros- eller livssynssamfunnet er oppfylt.

Følgende krav stilles til medlemslisten:

- a) Tros- eller livssynssamfunnets navn og organisasjonsnummer skal stå skrevet utenpå CD-en eller minnepinnen.
- b) Filnavnet skal bestå av organisasjonsnummeret, eksempelvis 123456789.txt.
- c) Filen skal kun inneholde medlemmenes 11-sifrede fødselsnummer, og de skal listes fortløpende nedover, ett på hver linje. Eksempel:
01087211111
01087222222
01087233333

En ren tekst-fil (.txt) eller en Excel-fil (.xls/.xlsx) er å foretrekke.

Fylkesmannen kan avvise kravet om statstilskudd dersom tros- eller livssynssamfunnet ikke har fremlagt en CD eller minnepinne som inneholder en slik liste med medlemmenes

fødselsnummer. Kravet kan også bli avvist dersom filen som skal inneholde samfunnets medlemsliste, er passordbeskyttet eller av annen grunn ikke lar seg åpne.

4. Trossamfunnslovens regler om innmelding, tilhørighet og medlemsregistrering

For at en person skal kunne bli registrert som tilhørende et trossamfunn utenom Den norske kirke etter trossamfunnsloven (tilskuddstellende medlem), må vedkommende selv melde seg inn eller bli innmeldt av foreldrene eller vergen hvis han/hun er under 15 år. Dette følger av loven §§ 3 og 6. Trossamfunnene bestemmer selv innmeldingsmåten, det vil si om innmelding for eksempel skal skje skriftlig ved utfylling av et innmeldingsskjema og/eller ved et ritual eller en seremoni.

Lovens innmeldingsregler innebærer ikke at en innvandrersom i hjemlandet står oppført som medlem i et internasjonalt trossamfunn med dåp som medlemskriterium, må døpes på nytt for å bli registrert som tilskuddstellende medlem i den norske delen av trossamfunnet. Vedkommende må imidlertid selv aktivt og uttrykkelig gi melding om eller bekrefte til trossamfunnet at han/hun ønsker å være medlem her i Norge, jf. loven § 3. For barn under 15 år er det foreldre eller eventuelt vergen som skal gi meldingen eller bekreftelsen, jf. loven § 6.

I registrerte trossamfunn er det forstanderen som skal behandle inn- og utmeldinger og føre medlemsregisteret. Forstanderen skal påse at lovens vilkår for innmelding er oppfylt (at et trossamfunn selv anerkjenner en person som medlem etter dets egne regler, er kun ett av flere vilkår). Dette innebærer blant annet at den som skal registreres som medlem, må stilles spørsmål eller avkreves opplysninger om medlemskap i andre trossamfunn i Norge, jf. loven § 8. Forstanderen skal registrere innmeldingen i medlemsregisteret og utstede innmeldingsattest til den det gjelder. Det forannevnte følger av trossamfunnsloven § 9 tredje ledd og [forskrift om registrerte og uregistrerte trossamfunn](#) §§ 11 og 12. Innmeldingsdatoen skal påføres attesten. Denne innmeldingsdatoen skal være datoen for innmelding i Norge.

Reglene i trossamfunnsloven § 5 første og tredje ledd om automatisk tilhørighet fra fødselen av for barn av medlemmer i trossamfunn representerer unntak fra hovedregelen om at den som skal bli registrert som tilhørende et trossamfunn, selv må melde seg inn eller bli innmeldt av foreldrene/vergen. Loven § 5 gjelder kun hvis barnets foreldre i henhold til trossamfunnsloven tilhører et trossamfunn i Norge når barnet blir født. Hvis foreldrene etter barnets fødsel melder seg inn i et annet trossamfunn, følger ikke barnet automatisk med; foreldrene må melde barnet særskilt ut og inn hvis de ønsker at barnet også skal bytte trossamfunn.

5. Om kontrollen av medlemslistene

Fylkesmennene videresender medlemslistene til Brønnøysundregistrene for kontroll. Brønnøysundregistrene kontrollerer alle gyldige fødselsnummer opp mot Det sentrale folkeregister, Den norske kirkes medlemsregister og innsendte medlemslister fra øvrige tros- og livssynssamfunn. Formålet med kontrollen er å sikre et mest mulig korrekt grunnlag for utbetaling av tilskudd, herunder at det ikke utbetales tilskudd for personer som verken er norske statsborgere eller bosatt i riket, eller for personer som tilhører Den norske kirke eller et annet tros- eller livssynssamfunn. Kontrollen vil bli gjort på grunnlag av data per 1. januar i tilskuddsåret. Fylkesmannen utbetaler deretter statstilskudd i henhold til kontrollresultatet, forutsatt at samtlige vilkår for tilskudd er oppfylt.

Etter første kontrollrunde vil tros- og livssynssamfunnene motta en oversikt over eventuelle uavklarte fødselsnummer (ugyldige fødselsnummer og fødselsnummer for personer som ikke fyller lovens vilkår for tilskuddstellende medlemskap). Samfunnene kan gjøre korreksjoner i denne oversikten, det vil si rette ugyldige fødselsnummer og krysse av for dobbeltførte medlemmer, dvs. personer som står oppført i flere tros- eller livssynssamfunn, som de vil fastholde kravet om tilskudd for, og sende den inn for ny kontroll (andre kontrollrunde).

Fast frist for å sende eller levere korrigerert oversikt til Fylkesmannen er **20. august**. (Faller 20. august på en lørdag, søndag eller annen helligdag, forskyves fristen til første påfølgende hverdag.) Fristen kan ikke fravikes.

Viser Brønnøysundregistrenes kontroll av den korrigererte oversikten at tros- eller livssynssamfunnet har flere tilskuddstellende medlemmer enn etter første kontrollrunde, vil Fylkesmannen utbetale ytterligere statstilskudd i tråd med dette resultatet.

6. Bruk av tilskuddet og rapportering

Tilskudd til tros- og livssynssamfunn skal brukes til henholdsvis religiøse formål og formål som går inn under virksomheten som livssynssamfunn, jf. trossamfunnsloven § 19 fjerde ledd og livssynssamfunnsloven § 1 annet ledd.

For mottatte tilskudd skal samfunnene sende et regnskap til Fylkesmannen som viser hva midlene har gått til. Regnskap over bruk av statlige og kommunale tilskuddsmidler skal attesteres av statsautorisert eller registrert revisor. Regnskapet behøver ikke være attestert av revisor når statstilskuddet var under 100 000 kr. I slike tilfeller skal det sendes inn en regnskapsoversikt som er bekreftet av trossamfunnets styre eller utvalg. Registrerte trossamfunn skal i tillegg sende inn en kortfattet årsmelding.

Fast frist for å sende regnskap og årsmelding til Fylkesmannen er **10. april**. (Faller 10. april på en lørdag, søndag eller annen helligdag, forskyves fristen til første påfølgende hverdag.) Samfunnene kan søke Fylkesmannen om forlengelse av denne fristen. (Fylkesmannen kan ikke forlenge fristen for å kreve tilskudd.)

Vedlagt følger et skjema for de registrerte trossamfunnenes årsmelding. Det er frivillig å bruke dette skjemaet, som også er tilgjengelig på Kulturdepartementets nettsider.

7. Brønnøysundregistrenes opplysningstjeneste

Enkelt personer kan per telefon be Brønnøysundregistrene om innsyn i hvilke personopplysninger som behandles om dem i forbindelse med den årlige kontrollen av tros- og livssynssamfunnenes medlemslister, inkl. om hvilke(t) tros- eller livssynssamfunn de står oppført som medlem i (tlf. 75 00 75 00). Svar på innsynsforespørsler gis i brev form til den det gjelder.

8. Behandling av sensitive personopplysninger

Opplysninger om tilhørighet til tros- og livssynssamfunn er å regne som en særlig kategori av personopplysninger etter [personopplysningsloven](#) og EUs personvernforordning artikkel 9 nr. 1, og de omfattes av forvaltningslovens bestemmelser om taushetsplikt for opplysninger om noens personlige forhold.

Tros- og livssynssamfunn kan ikke gi uvedkommende tilgang til medlemsregisteret eller på annen måte opplysninger om hvem som er medlem i samfunnet, med mindre hvert enkelt medlem har gitt uttrykkelig samtykke til dette. Medlemsregisteret og andre dokumenter med sensitive personopplysninger skal behandles og oppbevares på en slik måte at de ikke er tilgjengelig for uvedkommende.

Forstandere i registrerte trossamfunn har lovpålagt taushetsplikt, jf. trossamfunnsloven § 26. Andre ansatte og frivillige i tros- og livssynssamfunn bør undertegne en taushetserklæring før de gis tilgang til medlemsregisteret og andre dokumenter med medlemsopplysninger.

Når den årlige kontrollen av tros- og livssynssamfunnenes medlemslister er fullført og personopplysningene ikke lenger har betydning for saksbehandlingen, skal Brønnøysundregistrene og fylkesmennene slette listene med fødselsnummer.

9. Kommunalt tilskudd

Det er ikke nødvendig å fremme særskilte krav om kommunalt tilskudd. Tros- og livssynssamfunn som får statstilskudd, vil få utbetalt tilskudd fra de kommuner hvor det bor tilskuddstellende medlemmer. Alle kommuner vil motta en oversikt over antall tilskuddstellende medlemmer i de ulike tros- og livssynssamfunnene i den respektive kommunen.

Satsen for beregning av kommunalt tilskudd blir regnet ut lokalt og skal tilsvare kommunens budsjetterte utgifter til Den norske kirke per medlem og tilhørig i kirken som bor i kommunen.

Samfunn som ønsker det kommunale tilskuddet fordelt på flere menigheter, og som har mer enn 6 000 medlemmer, bes fylle ut tilleggsark til kravskjemaet. Tilleggsark fås ved henvendelse til Fylkesmannen.

10. Fremdriftsplan

1. mars	Kravfrist. Frist for tros- og livssynssamfunnene til å sende eller levere kravskjema og medlemsliste til Fylkesmannen
10. april	Frist for tros- og livssynssamfunnene til å sende regnskap og årsmelding til Fylkesmannen
30. juni	Fylkesmannen skal ha foretatt utbetaling av statstilskudd (forutsatt at regnskap og årsmelding er mottatt og Fylkesmannen ikke har merknader)
20. august	Frist for tros- og livssynssamfunnene til å sende eller levere korrigert oversikt over uavklarte fødselsnummer til Fylkesmannen
	Eventuell andre utbetaling av statstilskudd kan forventes i oktober
	Kommunalt tilskudd kan forventes utbetalt innen utgangen av året

Kulturdepartementet ber fylkesmennene om å videresende rundskrivet m/vedlegg til alle tros- og livssynssamfunn innen sitt ansvarsområde.

Med hilsen

Ellen Ur e.f.
avdelingsdirektør

Geir Telstø
seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:
Kravskjema i begge målformer
Skjema for årsmelding i begge målformer

Kopi:
Brønnøysundregistrene
Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn